

Dział Archeologii

DZIAŁ ARCHEOLOGII

Muzeum Podlaskiego w Białymstoku

15 – 369 Białystok, ul. Bema 11

tel. 85 74-217-20, 85 74-265-53, kom. 509 336 849

e-mail: archeologia@muzeum.bialystok.pl

Kierownik – Halina Karwowska

Fortece na Bagnach. Najstarsze założenia obronne północnego Podlasia

Już 22 czerwca 2023 r. w Muzeum Archeologicznym w Biskupinie zostanie otwarta ekspozycja czasowa pt. „Fortece na Bagnach. Najstarsze założenia obronne północnego Podlasia”. Wystawę przygotował Adam Wawrusiewicz i Aleksander Piasecki z Działu Archeologii Muzeum Podlaskiego w Białymstoku.

„Fortece na bagnach...” to ekspozycja czasowa, która w kolejnej odsłonie, po Muzeum Podlaskim w Białymstoku (2021) i Muzeum Archeologicznym w Krakowie (2022), zostanie zaprezentowana w salach wystawienniczych

słynnego Muzeum Archeologicznego w Biskupinie. Jej treść to efekt wieloletnich badań realizowanych przez zespół naszych archeologów. Autorzy ekspozycji zapytani o kulisy odkrycia mówią:

Od samego początku stawialiśmy na interdyscyplinarność i współpracę archeologów z wieloma specjalistami z zakresu rekonstrukcji uwarunkowań paleośrodowiskowych, geofizyki, fotografii lotniczej itp. Jak często bywa, wyniki badań dostarczyły większej ilości pytań niż odpowiedzi. Fortyfikacje, choć przestrzennie rozbudowane, miały raczej wątpliwe walory obronne. Niskie wały i płytkie fosy otaczały często przestrzeń gdzie prawie nie było śladów obecności człowieka. Rzędy palisad zbudowanych z grubych pni nachylono do wnętrza obiektu, tak jakby miały utrudnić nie wejście a wydostanie się z jego wnętrza. Wygląda to trochę jakby rozbudowane umocnienia nie chroniły zupełnie niczego. A może to my nie możemy tego zobaczyć? Może to wszystko nie miało chronić a rozdzielać – rozdzielać dwa światy – sacrum i profanum, przestrzeń uświęconą i codzienną...

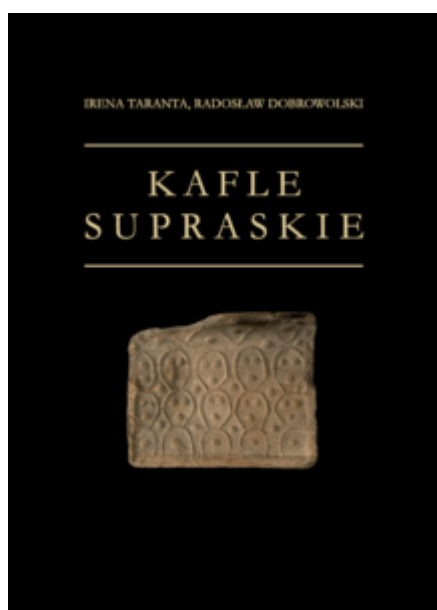
Jedno wiemy na pewno. „Bagienne” fortece powstały u schyłku epoki brązu czyli między VIII a V w. przed Chr. To wówczas funkcjonował słynny Biskupin. – mówi kustosz Adam Wawrusiewicz

Od samego początku zależało nam, aby informacje o odkryciach były szeroko prezentowane zarówno w środowisku naukowym, muzealnym jak i (a może przede wszystkim) wśród społeczności lokalnej. Powszechne poczucie wartości odkrycia, jego znaczenia i niepowtarzalności buduje stopniowo świadomość własnego dziedzictwa kulturowego. W naszym odczuciu jest to najlepsza forma ochrony tego, co przez tysiące lat przetrwało w dolinach podlaskich rzek. – dodaje kustosz Aleksander Piasecki

„Fortece na bagnach” to niezwykle element przeszłości Podlasia i wschodniego Mazowsza. Odkrycie tych obiektów świadczy, że w schyłku epoki brązu, na Podlasiu były już zorganizowane struktury społeczne, które były w stanie wznosić monumentalne struktury.

Promocja publikacji „Kafle supraskie”

31 marca 2023 r., 13.00, Centrum Kultury i Rekreacji w Supraślu, Biblioteka Publiczna w Supraślu, ul. Cieliczańska 1

Kolekcja kafli supraskich jest wyjątkowa ze względu na wartość historyczną, naukową, walor artystyczny i niezwykle różnorodną ornamentykę, związaną z kulturą duchową i materialną supraskiego ośrodka monastycznego, będącego unikatowym zjawiskiem na architektonicznej i kulturowej mapie Polski. Historia tego klasztoru, położonego w XVI–XVIII wieku w zachodniej części Wielkiego Księstwa Litewskiego na pograniczu dwóch cywilizacji Wschodu i Zachodu, jego

zmiany konfesyjne z prawosławia na katolicyzm, spuścizna duchowa i intelektualna, herby osób duchownych i świeckich z nim związanych została „opowiedziana” na reliefowych dekoracjach płytek kafli.

Publikacja poświęcona jest kafłom znajdującym się w zbiorach Działu Archeologii Muzeum Podlaskiego w Białymstoku i Collegium Suprasliense. Autorami są Irena Taranta i dr Radosław Dobrowolski. Książka została wydana przez Muzeum Podlaskie w Białymstoku i Urząd Miejski w Supraślu. Publikacja liczy 179 stron, składa się z 3 części i bibliografii. Tekstowi towarzyszy bogaty materiał ilustracyjny.

Książkę można nabyć w Bibliotece Publicznej w Supraślu, przy ul. Cieliczańskiej 1, w cenie 50.00 zł.

Promocja książki „Subneolit środkowego Mazowsza w świetle archiwalnych zbiorów Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie”

Zapraszamy na promocję publikacji pt. *Subneolit środkowego Mazowsza w świetle archiwalnych zbiorów Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie* pod redakcją Michała Przeździeckiego, Wojciecha Brzezińskiego i Adama Wawrusiewicza z Działu Archeologii Muzeum Podlaskiego w Białymstoku.

Spotkanie odbędzie się w formie hybrydowej, **24 stycznia 2023 r. o godz. 12.00** na Wydziale Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego (ul. Krakowskie Przedmieście 26/28) w sali 212.

Link do transmisji online: meet.google.com/fzk-ouef-rqf

ZAPROSZENIE

Dziekan Wydziału Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego
Dr hab. Bartosz Kontny, prof. ucz.

Dyrektor Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie
Dr Wojciech Brzeziński
oraz
Dyrektor Muzeum Podlaskiego w Białymstoku
Dr Waldemar F. Wilczewski

mają zaszczyt zaprosić na promocję książki pt.:

**Subneolit środkowego Mazowsza w świetle archiwalnych zbiorów
Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie**

Promocja odbędzie się 24 stycznia 2023 r. (wtorek), godz. 12:00, sala. 212
Wydział Archeologii UW, Krakowskie Przedmieście 26/28, Warszawa
link do transmisji internetowej: meet.google.com/fzk-ouef-rqf

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego | Narodowy Instytut Dziedzictwa | WYDZIAŁ ARCHEOLOGII Uniwersytet Warszawski | MUZEUM PODLASKIE W BIAŁYMSTOKU

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

[Archiwum wydarzeń>>>](#)

Dział Archeologii w Muzeum Podlaskim istnieje od 1956 roku. Od tego okresu rozpoczęto gromadzenie zabytków archeologicznych. Pierwsze przedmioty pochodziły z przypadkowych znalezisk i były przekazywane przez znalazców w formie darów. Wkrótce zbiory działu zaczęły się powiększać o materiały z badań wykopaliskowych prowadzonych razem z Konserwatorem Zabytków Archeologicznych w Białymstoku. Muzeum samodzielne prace wykopaliskowe rozpoczęło w 1961 r. od badań ratowniczych na cmentarzysku kurhanowym z V-VI i VI-VII w. w Krzywólce k/ Suwałk. Najdłużej trwającymi terenowymi pracami muzealnymi (1962-1970, 1975) były badania wykopaliskowe wczesnośredniowiecznego kompleksu osadniczego (składającego się z grodziska dwóch osad i

cmentarzyska) w Świecku Strumianach k/ Wysokiego Mazowieckiego.

Od kilku lat Dział prowadzi z młodzieżą, na terenie placówek muzealnych i szkolnych interaktywne zajęcia o tematyce archeologicznej.